

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

som demokratiet er bygget op på her i landet. Parolen fra den politiske kamptid: ingen over og ingen ved siden af folketinget, har fæstnet sig stærkt i alle demokraters sind, og denne grundsætning kan ikke ændres.

Ingen vil heller med nogen ret kunne hævde, at landstinget i det politiske, saglige arbejde råder over større saglig arbejdskraft end folketinget. Når man da i de kredse, som er tilhængere af tokammersystemet, mener, at landstinget skal vælges af det samme vælgerkorps som folketinget, og at et indirekte valgt landsting naturligvis ikke kan placeres i forfatningen med en politisk magtstilling overfor det af et direkte valg udgæede folketing, hvad er der så tilbage?

Der er, vil man sige, spørgsmålet om, hvilke personer der skal sidde i den folkevalgte forsamling. Ja, men er der i et folkestyret land andre til at afgøre det end vælgerne? Det er jo princippet. Det er grundlaget for det hele at give befolkningen, vælgerne, den mest direkte indflydelse på, hvem man ønsker sig repræsenteret af på tinge.

Jeg godkender heller ikke den opfattelse, at det skulle være udtryk for noget mindre værdigt eller udtryk for en usaglig indstilling, at en rigsdagsmand var villig til at mødes med de vælgere, han repræsenterede, og overfor dem gøre rede for sin stilling til de lovgivningsspørgsmål, som foreligger. Og det kan vel heller ikke sagligt diskvalificere den pågældende, såfremt det skulle vise sig, at han er i stand til at redegøre for de spørgsmål, der er til debat, på en sådan måde, at vælgerne bliver interesserede i det politiske arbejde. Det er i hvert fald ikke stemmende med folkestyrets idé, at folkets valgte repræsentanter skulle være for ophøjede eller for fornemme til at komme ud til vælgerne for at give oplysning om det lovgivningsarbejde, som de af disse vælgere er sat til at varetage. Talen om, at frygten for at skulle mødes med vælgerne skulle holde de store personligheder borte fra rigsdagsarbejdet, tror jeg er en myte og uden rod i virkeligheden. En rigsdagsmand bestemmer jo dog selv, under hvilke former og på hvilken måde han vil holde sig i kontakt med den befolkning, han repræsenterer, men ingen betydelig personlighed, der interesserer sig for samfundsspørgsmål, og som føler trang til at være med i det politiske arbejde, vil dog holde sig

tilbage af frygt for at skulle stå til regnskab overfor befolkningen for det arbejde vedrørende det fælles samfund, han er med til at udføre. Tværtimod vil enhver, der føler et ansvar ved at gå ind til en politisk gerning, betragte dette som en selvfølge.

Spørgsmålet om et- eller tokammer, spørgsmålet om landstingets stilling i vor forfatning har været et diskussionsemne, sålænge vi har haft en fri forfatning her i landet. Mange af de kendte store navne fra den frie forfatnings første tid gik imod, at landstinget fik plads i vor forfatning. Grundtvig, Tscherning, Balthazar Christensen, Gleerup og flere andre talte imod landstinget under grundlovsforhandlingerne i 1849, og det afsnit i grundlovsudkastet, der omhandlede landstinget, blev kun vedtaget med 68 stemmer for og 66 imod. Alting tyder på, at havde disse mænds synspunkter sejret i 1849, da havde megen gold og bitter politisk kamp været undgået, og udviklingen ville efter alt at dømme have formet sig mere harmonisk og mere tilfredsstillende her i landet, end tilfældet blev. Der kan ikke under et frit folkestyre skabes sikre garantier imod, at et flertal kan begå fejlgreb. Der er risiko ved at give sig ind under friheden, men jeg føler mig overbevist om, at Grundtvigs ord fremdeles har vægt og gyldighed: vi vælger friheden med al den fare og risiko, der er forbundet dermed, fordi vi tror, at frihed duer til alting — tvang duer til ingenting.

Den eneste og bedste garanti mod misbrug under et frit folkestyre er, at vejen gøres let til vælgernes afgørelse. Vælgerfolkets frie tilkendegivelse er demokratiets øverste myndighed, og tror vi på folkestyrets idé, må vi give os ind under denne myndigheds afgørelse. Vi ser da også i det radikale venstre med stor tilfredshed, at der efter grundlovsforslaget åbnes adgang til for et mindretal i rigsdagen at bringe et forslag ud til folkeafstemning. Der har i forfatningskommissionen været ført meget langvarige og indgående forhandlinger om den procent, der skulle kræves ved en folkeafstemning til forkastelse af et forslag, som var vedtaget af rigsdagen. Det, vi samlede om i kommissionen, var, at kun hvis 30 pct. af vælgerne ved en folkeafstemning stemmer imod, kan rigsdagens flertalsbeslutning omstødes. Jeg finder denne procentsats rimelig. For at kunne tilsidesætte en flertalsafgørelse, som